

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ ഉദ്ധവഗീതാസു
॥ പഞ്ചദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ പഞ്ചദശോധ്യായഃ ॥

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച

വിധിശ്ച പ്രതിഷേധശ്ച നിഗമോ ഹിശ്വരസ്യ തേ |
അവേക്ഷത്യേരവിനാക്ഷ ഗുണം ദോഷം ച കർമ്മണം || 15.1 ||

വർണാശ്രമവികൽപം ച പ്രതിലോമാനുലോമജം |
ദ്രവ്യദേശവയഃകാലാൻ സ്വർഗം നരകമേവ ച || 15.2 ||

ഗുണദോഷഭിദാദൃഷ്ടിമന്തരേണ വചസ്തവ |
നിഃശ്രേയസം കഥം നൃണാം നിഷേധവിധിലക്ഷണം || 15.3 ||

പിതൃദേവമനുഷ്യാനാം വേദശ്ചക്ഷുസ്തവേശ്വര |
ശ്രേയസ്സുനൂപലബ്ധ്വീർഥേ സാധ്യസാധനയോരപി || 15.4 ||

ഗുണദോഷഭിദാദൃഷ്ടിർനിഗമാത്തേ ന ഹി സ്വതഃ |
നിഗമേനാപവാദശ്ച ഭിദായാ ഇതി ഹ ഭൂമഃ || 15.5 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

യോഗാസ്ത്രയോ മയാ പ്രോക്താ നൃണാം ശ്രേയോവിധിത്വയാ |
ഇത്താനം കർമ്മ ച ഭക്തിശ്ച നോപായോന്മയോന്മി കുത്രചിത് || 15.6 ||

നിർവിണ്ണാനാം ഇത്താനയോഗോ ന്യാസിനാമിഹ കർമ്മസു |
തേഷ്യനിർവിണ്ണചിത്താനാം കർമ്മയോഗസ്തു കാമിനാം || 15.7 ||

യദൃച്ഛയാ മത്കഥാദൗ ജാതശ്രദ്ധസ്തു യഃ പുമാൻ |
ന നിർവിണ്ണോ നാതിസങ്കതോ ഭക്തിയോഗോന്മി സിദ്ധിദഃ || 15.8 ||

താവത് കർമാണി കുർവീത ന നിർവിദ്യേത യാവതാ |
മത്കമാശ്രവണാദൗ വാ ശ്രദ്ധാ യാവന്ന ജായതേ || 15.9 ||

സ്വധർമസ്ഥോ യജ്ഞൻ യജ്ഞൈരനാശീഃകാമ ഉദ്ധവ |
ന യാതി സ്വർഗനരകൗ യദ്യന്യന്ന സമാചരേത് || 15.10 ||

അസ്മിൽലോകേ വർതമാനഃ സ്വധർമസ്ഥോനഘഃ ശുചിഃ |
ഇതാനം വിശുദ്ധമാപ്നോതി മദ്ഭക്തിം വാ യദ്യുച്ഛയാ || 15.11 ||

സ്വർഗിണോപ്യേതമിച്ഛന്തി ലോകം നിരയിണസ്തഥാ |
സാധകം ഇതാനഭക്തിദ്യാമുദയം തദസാധകം || 15.12 ||

ന നരഃ സ്വർഗതിം കാക്ഷേന്നാരകീം വാ വിചക്ഷണം |
നേമം ലോകം ച കാക്ഷേത ദേഹാവേശാത് പ്രമാദ്യതി || 15.13 ||

ഏതദ് വിദ്വാൻ പുരാ മൃത്യോരഭവായ ഘടേത സഃ |
അപ്രമത്ത ഇദം ഇതാത്യാ മർത്യമപ്യർഥസിദ്ധിദം || 15.14 ||

ചരിദ്യമാനം യമൈരേതൈഃ കൃതനീഡം വനസ്സതിം |
ഖഗഃ സ്വകേതമുത്സൃജ്യ ക്ഷേമം യാതി ഹൃലമ്പടഃ || 15.15 ||

അഹോരാത്രൈശ്ചരിദ്യമാനം ബുദ്ധ്യായുർഭയവേപമുഃ |
മുക്തസംഗഃ പരം ബുദ്ധ്യാ നിരീഹ ഉപശാമ്യതി || 15.16 ||

നൃദേഹമാദ്യം സുലഭം സുദുർലഭം
പ്ലവം സുകൽപം ഗുരുകർണധാരം |
മയാനുകൂലേന നഭസ്വതേരിതം
പുമാൻ ഭവാഞ്ഘിം ന തരേത് സ ആത്മഹാ || 15.17 ||

യദ്യദിരംഭേഷു നിർവിണ്ണോ വിരക്തഃ സംയതേന്ദ്രിയഃ |
അദ്യാസേനാത്മനോ യോഗീ ധാരയേദചലം മനഃ || 15.18 ||

ധാർയമാണം മനോ യർഹി ഭ്രാമ്യദശ്യനവസ്ഥിതം |
അതന്ദ്രിതോന്മുരോധേന മാർഗേണാത്മവശം നയേത് || 15.19 ||

മനോഗതിം ന വിസൃജേജ്ജിതപ്രാണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ |
സത്തൃസംപന്നയാ ബുദ്ധ്യാ മന ആത്മവശം നയേത് || 15.20 ||

ഏഷ വൈ പരമോ യോഗോ മനസഃ സംഗ്രഹഃ സ്യുതഃ |
ഹൃദയജ്ഞാത്മൻവിച്ഛേദമ്യസ്യേവാർവതോ മുഹൂഃ || 15.21 ||

സാംഖ്യേന സർവഭാവാനാം പ്രതിലോമാനുലോമതഃ |
ഭവാപ്യയാവനുധ്വായേൻമനോ യാവത് പ്രസിദതി || 15.22 ||

നിർവിണ്ണസ്യ വിരക്തസ്യ പുരുഷസ്യാകൃതവേദിനഃ |
മനസ്സജ്ഞിതീ ഭൗരാത്മ്യം ചിന്തിതസ്യാനുചിന്തയാ || 15.23 ||

യമാദിഭിർയോഗപഥൈരാൻവീക്ഷികൃാ ച വിദ്യയാ |
മമാർചോപാസനാഭിർവാ നാൻയൈര്യോഗ്യം സ്മരേൻമനഃ || 15.24 ||

യദി കുർയാത് പ്രമാദേന യോഗീ കർമ വിഗർഹിതം |
യോഗേനൈവ ദഹേദംഹോ നാൻയത്തത്ര കദാചന || 15.25 ||

സ്വേ സ്വേദ്വികാരേ യാ നിഷ്ഠാ സ ഗുണഃ പരികീർത്തിതഃ |
കർമണാം ജാത്യശുദ്ധാനാമനേന നിയമഃ കൃതഃ |
ഗുണഭോഷവിധാനേന സംഗാനാം ത്യാജനേച്ഛയാ || 15.26 ||

ജാതശ്രദ്ധോ മത്കഥാസു നിർവിണ്ണഃ സർവകർമസു |
വേദ ദുഃഖാത്മകാൻ കാമാൻ പരിത്യാഗേപ്യനിശ്ചരഃ || 15.27 ||

തതോ ഭജേത മാം പ്രീതഃ ശ്രദ്ധാലുർദ്യുവ്യാനിശ്ചയഃ |
ജുഷമാണശ്ച താൻ കാമാൻ ദുഃഖോദർകാംശ്ച ഗർഹയൻ || 15.28 ||

പ്രോക്തേന ഭക്തിയോഗേന ഭജതോ മാസക്യൻമുനേഃ |
കാമാ ഹൃദയോ നശ്യന്തി സർവേ മയി ഹൃദി സ്ഥിതേ || 15.29 ||

ഭിദ്യതേ ഹൃദയഗ്രന്ഥിശ്ചരിദ്യന്തേ സർവസംശയാഃ |
ക്ഷീയന്തേ ചാസ്യ കർമാണി മയി ദൃഷ്ട്വേവിലാത്മനി || 15.30 ||

തസ്മാൻമദ്ഭക്തിയുക്തസ്യ യോഗിനോ വൈ മദാത്മനഃ |
ന ഇത്ഥാനം ന ച വൈരാഗ്യം പ്രായഃ ശ്രേയോ ഭവേദിഹ || 15.31 ||

യത് കർമഭിര്യത്തപസാ ഇത്ഥാനവൈരാഗ്യതശ്ച യത് |
യോഗേന ദാനധർമേണ ശ്രേയോഭിരിതരൈരപി || 15.32 ||

സർവം മദ്ഭക്തിയോഗേന മദ്ഭക്തോ ലഭത്യേഞ്ജസാ |
സ്വർഗാപവർഗം മദ്ധ്യാമ കഥഞ്ചിദ് യദി വാംശരതി || 15.33 ||

ന കിഞ്ചിത് സാധവോ ധീരാ ഭക്താ ഹ്യേകാന്തിനോ മമ |
വാംശരന്ത്യപി മയാ ദത്തം കൈവൽയമപുനർഭവം || 15.34 ||

നൈരപേക്ഷ്യം പരം പ്രാഹുർനിഃശ്രേയസമനൽപകം |
തസ്മാന്നിരാശിഷോ ഭക്തിർനിരപേക്ഷസ്യ മേ ഭവേത് || 15.35 ||

ന മയ്യേകാന്തഭക്താനാം ഗുണഭോഷോദ്ഭവാ ഗുണാഃ |
സാധുനാം സമചിത്താനാം ബുദ്ധോഃ പരമുപേയുഷാം || 15.36 ||

ഏവമേതാൻ മയാദ്വിദ്വിഷ്ണാനനുതിഷ്ഠന്തി മേ പമഃ |
ക്ഷേമം വിന്ദന്തി മത്സ്ഥാനം യദ് ബ്രഹ്മ പരമം വിദുഃ || 15.37 ||

|| ഇതി ഉദ്ധവഗീതാസു പഞ്ചദശോധ്യായഃ സമാപ്തഃ ||